

הלוואה [כん כתוב רש"י]. ב – מאחר ואיןכאן ריבית וודאית, כי שמא יולו הפירות, או על כל פנים ישארו כמוותיהם [כן כתוב הריטב"א]. אך אף על פי כן, נראה עסקה זו כהלוואה בריבית, מאחר ומוקדים הלווקח לモוכר מעותיו בשעת הזול, לפני שיקבל מקחו, ומתקבל תמורהן בשכר שהקדים לו מעות – פירות יקרים מהן, על כן אסרונו חכמים.

אופן נוסף של ריבית בצורת מקה, נידון לקמן [דף סג ב ובמשנה בדף טה], והוא על ידי שהМОוכר מייקר או מזוויל לكونה את המחיר.

מייקר לו את המחיר, על זה שהוא נותן לו את הפירות בהקפה. או שמזוויל לו את המחיר, بعد זה שמקודם לו הלווקח מעותיו עוד לפני שיפסק לו את הפירות. והכלילו חכמים ריבית מסווג זה בכלל "אגיר נטר", ואסרונו.

ד. יש שני התייריים עיקריים ל'פסיקה' על פירות שבשוק: א – היתר של "יצא השער". ב – היתר של "יש לו". ונבארם בקצרה:

היתר יצא השער: אם בשעת הפסיקה שבין הלווקח למוכר היה כבר השער חזק. ויצויב, באופן שאין עשוי עוד להתייקר. בגין זה התירו חכמים לפסוק על הפירות, ולא חשו שמא יתיקר. כי מאחר וכבר עתה יכול המוכר במעות שקיבל להשיג בהרבה מקומות את הפירות, הרי זה נדרש כאילו יש לו כבר אותן פירות, ועל המקה עליהם, ומה שיתיקר, אנו דנים כאילו נתיקרו הפירות ברשות הלווקח.

הריבית – קצוצה, והוא ניתנת בשכר על ההלוואה, لكن היאASAERA מהתורה.

יש גם אופן נוסף של ריבית דרך הלוואה, האסור רק מדרבנן, והוא ריבית "סאה בסאה". היינו שהלוואה נוטל בהלוואה סאה פירות, ומתחייב להחזיר למלה סאה פירות אחר, לאחר זמן, וחישין שמא יתיקר הפירות בין זמן ההלוואה לבין הפרעון, ויהיה בו מושם אbek ריבית. ואולם מDAOARIOITYATA דבר זה אינו אסור, מושם שאין הרוח וודאי, כי יתרן גם שיזול מחיר הפירות או שיימוד בשוויו. ואין כאן KCITZA של ריבית כלל. [ויש עוד סיבה להיתר, כי לגבי שעת הלוואה, לא הייתה בהתחייבות להחזיר הסאה תמורה הסאה, כל ריבית, ובתר מעיקרא אולין], ומותר מן התורה – ראשונים רק כאמור מדרבנן נאסר הלוואה סאה בסאה מושם "אבק ריבית". ריבית זו שנויות במשנה שבסוף הפרק [דף עה עמוד א].

ריבית דרך מקה, ריבית דרך מקה המדוברת במשנה הראשונה – היא בצדקה של "פסיקה".

ובכן היא הפסיקה, הלווקח מקדים ליתן מעות למוכר החיטים מיד בתחילת הקציר, כשהמחיר החיטים זול, על מנת שיפסק לו המוכר את החיטים במחיר זה, ממשך כל השנה. ולרוב, כמשמעות זמן ההפסיקה, החיטים יקרים או יותר מאשר שילם עליהם הקונה.

מן התורה דבר זה מותר משתי סיבות: א – מאחר ואין הריבית באה דרך הלוואה כי אם דרך מקה, והتورהASAERA רק ריבית דרך